

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)
СВІТОВА ПОЛІТИЧНА ІСТОРІЯ

Освітньо-професійна програма Політологія
Спеціальність 052 Політологія
Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній ступінь – магістр

Розробник:
Помаз Юлія,
к. і. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант:
Некряч Анастасія,
д. політ. н., професор, професор кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Назва навчальної дисципліни	Світова політична історія
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Помаз Юлія</i> , к. і. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. <i>Контакти:</i> ауд. 459, навчальний корпус № 4 <i>e-mail:</i> iuliia.pomaz@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/pomaz-yuliya-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Спеціальність <i>Освітня програма</i>	052 Політологія ОПП Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	Дисципліни, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Ділова іноземна мова», «Методологія наукових досліджень», «Педагогіка та психологія вищої школи», «Державна політика», «Кратологія»

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти знань про основні проблеми політичної історії, пов'язані з формуванням і розвитком світової цивілізації.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- формування уявлення про основні політичні процеси в ході історичного розвитку суспільств від епохи стародавнього світу до початку ХХІ століття;
- висвітлення закономірностей розвитку політичного життя суспільства, діяльність державних інститутів, політичних партій і громадських організацій, політичних діячів;
- аналіз й інтерпретація різних політичних процесів минулого і сучасності;
- розуміння здобувачами вищої освіти історичних процесів минулого для вироблення дієвих напрямних та гуманістичних культурних орієнтацій у реаліях сьогодення.

Компетентності:

загальні:

ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

СК01. Усвідомлення природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

СК03. Критичне осмислення проблем та принципів функціонування та закономірностей розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, гендерної політики, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

СК04. Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

Програмні результати навчання:

ПР 01. Застосовувати для розв'язування складних задач політології розуміння природи та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації, особливостей реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічного, історичного та соціокультурного контексту.

ПР 02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

ПР 05. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.

ПР 06. Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.

Програма та структура навчальної дисципліни
Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма навчання 052ПОЛІТ_мд_2021			
	усього	у тому числі		
л		сем	с. р.	
Тема 1. Вступ до курсу «Світова політична історія»	8	2	2	4
Тема 2. Політична історія Стародавнього Сходу	10	-	2	8
Тема 3. Політична історія Стародавньої Греції та Риму	12	2	2	8
Тема 4. Політичний розвиток світу в період Середньовіччя	12	2	2	8
Тема 5. Політичний розвиток світу в період Нового часу та розвитку індустріального суспільства (кінець XIX – поч. XX ст.)	12	2	2	8
Тема 6. Політичний розвиток світу (1914 - 1945 рр.)	12	2	2	8
Тема 7. Крах комуністичних тоталітарних режимів в країнах Центральної та Південно-Східної Європи. Розпад СРСР	12	2	2	8
Тема 8. Основні тенденції політичного розвитку держав світу наприкінці XX – на початку XXI ст.	12	2	2	8
Усього годин	90	14	16	60

Оцінювання результатів навчання
Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Самостійна робота		Контрольна робота	Екзамен	
		Виконання тестів (за результатами самостійної роботи)	Написання реферату			
ПРН 01	14	5	3	3	6	31
ПРН 02	11	9	2	2	7	31
ПРН 05	-	1	3	3	-	7
ПРН 06	15	5	2	2	7	31
Разом	40	20	10	10	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Самостійна робота		Контрольна робота	Екзамен	
		Виконання тестів (за результатами самостійної роботи)	Написання реферату			
Тема 1. Вступ до курсу «Світова політична історія»	5					5
Тема 2. Політична історія Стародавнього Сходу	5					5
Тема 3. Політична історія Стародавньої Греції та Риму	5					5
Тема 4. Політичний розвиток світу в період Середньовіччя	5					5
Тема 5. Політичний розвиток світу в період Нового часу та розвитку індустріального суспільства (кінець XIX –	5	10				15

поч. XX ст.)						
Тема 6. Політичний розвиток світу (1914 - 1945 рр.)	5	10	10	10	20	5
Тема 7. Крах комуністичних тоталітарних режимів в країнах Центральної та Південно-Східної Європи. Розпад СРСР	5					15
Тема 8. Основні тенденції політичного розвитку держав світу наприкінці XX – на початку XXI ст.	5					15
Самостійна робота (написання реферату)				10		10
Екзамен					20	20
РАЗОМ	40	20	10	10	20	100

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90. Кількість кредитів – 3. Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Якщо здобувач вищої освіти пропустив заняття, він зобов'язаний відпрацювати його й виконати завдання згідно методичних рекомендацій до семінарських занять та самостійної роботи. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Списування під час виконання тестових завдань, контрольної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Є можливість опанування навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, перед опануванням даної навчальної дисципліни. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні, набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни, анотація, презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Алексєєв Ю., Вертегел А., Казаков О. Всесвітня історія : навч. посіб. / За ред. Ю. Алексєєва. Київ : Каравела, 2006.
2. Бердичевський Я. М., Ладиченко Т. В. Всесвітня історія XX ст. : навч. посіб. Запоріжжя : Прем'єр, 2007. 496 с.
3. Воронянський О. В. Всесвітня історія XX ст. : навч. посіб. Харків : Парус, 2006. 336 с.

4. Газін В. П., Копилов С. А. Новітня історія країн Європи та Америки 1918-1945 рр. Київ : «Слово», 2003.
5. Голованов С. О. Всесвітня історія : навч. посіб. / За ред. Ю. М. Алексєєва. Київ : Каравела, 2006.
6. Історія сучасного світу : соціально-політична історія XV–XX ст. : навч. посіб. / Ю. А. Горбань, Б. І. Білик, Л. В. Дячук та ін.; За ред. Ю. А. Горбаня. Київ : Знання, 2007. 489 с.
7. Корицький А. М. Новітня історія Азії та Африки : навч. посіб. Львів : Афіша, 2004. 430 с.
8. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки (1945 – початок XXI ст.): навч. пос. для студ. ВНЗ / За ред. М. Швагуляка. Львів: Тріада Плюс, 2011. 700 с.
9. Орлова Т. В. Сучасна політична історія країн світу. 2-е вид., доп. і переробл. К.; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2017. 944 с.
10. Томахів В. Я., Гурик М. І. Світова політична історія. Опорний конспект лекцій. Тернопіль: «Економічна думка», ТНЕУ, 2020. 101 с.

Допоміжні

1. Балацька О. Б. Політичне насилля як світова проблема: глобальні тенденції. *Гілея*. 2015. Вип. 99.
2. Бебик В. М., Шергін С. О., Дегтерьова Л. О. Сучасна глобалістика: провідні концепції і модерна практика : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 208 с.
3. Глиняний В. П. Історія держави і права зарубіжних країн : навч. посіб. / 6-те видання. Київ : Істина, 2009. 768 с.
4. Гончар Б. М., Козицький М. Ю., Мордвінцев В. М., Слюсаренко А. Г. Всесвітня історія : навч. посіб. Київ : Знання, 2002.
5. Горбань Ю. А. та ін. Історія сучасного світу: навч. посіб. Київ : Телепресінформ, 2001.
6. Горбулін В. Гібридна війна: все тільки починається... *Дзеркало тижня*. 2016. № 11.
7. Дівак В. Сепаратизм як геополітична зброя: виникнення нових квазідержав на карті світу. Пошук критеріїв міжнародного визнання невизнаних державних утворень. *Віче*. 2016. № 3.
8. Дюррозель Ж.-Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів / Пер з фр. Є. Марічева, Л. Погорелової, В. Чайковського. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2005. 903 с.
9. Іваницька О. П. Новітня історія країн Європи та Америки (1918-1945) : навч. посіб. Київ : Комп'ютерплес, 2001.
10. Іваницька О. П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945-2002). Вінниця : «Фоліант», 2003.
11. Історія сучасного світу : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В. Ф. Салабай, І. Д. Дудко, Л. О. Титаренко та ін.; Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. К.: КНЕУ, 2006. 232 с.
12. Каландаров Н. Нові геополітичні тенденції і процеси глобалізації у світовій політиці. *Гілея*. 2014. Вип. 87.
13. Крушинський В. Ю. Міжнародні відносини та світова політика, 1945-1980 : навч. посіб. Київ : Либідь, 2007. 191 с.
14. Мартиненко А. К., Мартиненко Б. А. Міжнародні відносини 1945-1975 років : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Видавництво «Ліра», 2007. 366 с.
15. Міжнародні організації : навч. посіб. / За ред. Козака Ю. Г., Ковалевського В. В, Кутайні 3. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 440 с.
16. Нариси з історії дипломатії України / Під ред. В. А. Смолія. Київ : «Альтернативи», 2001.
17. Помаз Ю. В. Форми та методи антирелігійної діяльності органів державної влади наприкінці 1950-х – у першій половині 1960-х рр. в Українській РСР. *Ідентичності та політичні інститути: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції / за заг. ред. Ф. В. Барановського, Л. О. Дудки*. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. С. 103-107.
18. Прошин Д. В. Тероризм у контексті демократичних транзитів. *Гілея*. 2014. Вип. 90.
19. Романюк Н., Рудницька У. Глобалізаційні взаємодії як чинник геополітичної структуризації сучасного світу. *Гілея*. 2016. Вип. 104.
20. Салабай В. Ф., Дудко І. Д., Борисенко М. В., Чуб М. П. Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики. XX – початок XXI ст. : навч. посіб. 2-ге вид., без змін. Київ : КНЕУ, 2008. 368 с.
21. Сіромська Р. Історія Західної Європи та Америки другої половини XX – початку XXI ст. : практикум для студентів іст. фак-ту. Частина друга. Львів : Тріада плюс, 2008. 212 с.
22. Троян С. Еволюція системи міжнародних відносин після 1991 року. *Зовнішні справи*. 2016. № 11.
23. Чекаленко Л. Концепція безпеки: сучасне прочитання. *Зовнішні справи*. 2017. № 4.
24. Якименко М., Помаз Ю. Еволюція політики уряду Російської імперії щодо трудових мігрантів епохи аграрних реформ (друга половина XIX – початку XX ст.). *Політичні трансформації сучасного суспільства: колективна монографія / за наук. редакцією Т. Шаравари*. Київ :

Видавництво Ліра-К, 2021. С. 39-44.

25. Яценюк П. І., Пішак В. І. Історія Росії (XX – початок XXI ст.) : метод. посіб. Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці : Рута, 2006. 80 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Британская империя в цвете // URL: www.ex.ua/16727307;
<https://www.youtube.com/watch?v=udDvzmzS4Y0>;
2. Вторая мировая в цвете (2009) // URL: dokpro.net/populiarnye/814-vtoraya-mirovaya-v-cvete-23-05-2014.html
3. Диктаторы. Тайны великих вождей. Две жизни председателя Мао // URL: www.youtube.com/watch?v=duUibIBLFB0
4. Диктаторы. Тайны великих вождей. Корейский рубеж // URL: www.youtube.com/watch?v=lw3fnGJF8Eo
5. Ганди. Часть 1. Путь Махатмы // URL: www.youtube.com/watch?v=rsiHx7_31qw;
Ч.2. Дорога к славе // URL: www.youtube.com/watch?v=fw78bozeDuI,
Ч.3 Дорога у свободе // URL: www.youtube.com/watch?v=7T_zFnOZeAY
6. Взлет и падение Японской империи
Ч.1. Рождение империи восходящего солнца»,
Ч.2. Вторая мировая война // URL: documentalfilms.ucoz.ru/load/voennaja_tematika/prochie_filmy/vzlet_i_padenie_japonskoj_imperii/28-1-0-18377;
7. Карозерс Т. Противодействие распространению демократии. URL: http://www.globalaffairs.ru/number/n_6559
8. Корейский рубеж. Война в Корее // URL: lookwar.com/local/korey/932-koreyskiy-rubezh-voyna-v-koree.html
9. Мао и Сталин // URL: www.youtube.com/watch?v=PCR6a5gTUUY
10. Мао и Чан Кайши. Русские дети // URL: www.youtube.com/watch?v=OBMR1D8yFCY
11. Неру. Становление // URL: www.net-film.ru/film-39420/
12. Перл Харбор. Без грифа секретности URL: www.ex.ua/73327996
13. Поля сражений. Перл-Харбор // URL: dokonline.com/dokumentalnie-filmi/17719-polya-srazheniy-perl-harbor-discovery.html
14. Поля сражений. Маньчжурия URL: voenronika.ru/publ/sovetsko_japonskaja_vojna/polja_srazhenij_manchzhurija_zabytaja_pobeda_velikobri_tanija_2000_god/36-1-0-186
15. Разрушенная Япония. / Japan in Ruins. (2005) URL: www.ex.ua/5293123?r=1987
16. Секунды до катастрофы. Нагасаки: забытая бомба // URL: www.youtube.com/watch?v=MQy2Ds76D5o
17. Секунды до катастрофы. Перл Харбор // URL: dokonline.com/dokumentalnie-filmi/11900-sekundy-do-katastrofy-perl-harbor-2011-national-geographic.html
18. Хиросима // URL: online-docfilm.com/bbc/baccident/880-hirosima.html
19. Цвет войны. 4: Япония во Второй Мировой войне // URL: filmyhd720.ru/online/tsvet_voyni_4_yaponiya_vo_vtoroy_mirovoy_voynе_tv
20. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України.
URL : <http://www.ipiend.gov.ua/>